

bles i rere la preocupació primera del secretari general, que ha passat a ser la generació d'ocupació juvenil.

Precisament, els dos grans documents elaborats pel PSPV-PSOE sota el mandat d'Alarte han estat el programa per al sanejament i la reforma de l'economia valenciana, inspirat en els pactes de la Moncloa de la transició democràtica, i el llibre *La corrupció en la Comunidad Valenciana*, que és als jutjats. El PP n'ha denunciat l'autora, la diputada Eva Martínez, i els qui en feren ostentació, com ara Alarte, perquè hi apareixen persones que no tenen res a veure amb casos de corrupció, incloent-hi morts.

Un líder difús. El cercle que assessora Alarte des que era alcalde d'Alaquàs té clar que no es tracta d'un líder de masses, i que no ho serà mai. Han mirat de destacar-ne els trets que més l'homologuen al PP i que més el diferencien dels altres secretaris generals que ha tingut el PSPV-PSOE, çò és, un valencianisme un xic folklòric, que branda la senyera amb la franja blava sense cap complex i que s'escapoleix de les escomeses del PP en aquest àmbit. La legislatura passada, per exemple, el grup socialista va oposar-se a l'accés de la Generalitat a l'Institut Ramon Llull, on sí que hi ha els governs català, balear i andorrà, a més de diversos ajuntaments valencians que s'hi han adherit a títol individual. Alarte no volia ser percebut com a *catalanista* i va proposar que fora l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, qui s'hi afegira. La decisió, contestada al grup parlamentari —dissenyat per l'anterior líder del partit, Joan Ignasi Pla— va comportar la dimissió de la portaveu socialista de política lingüística a les Corts, Sol Sorribes.

Ara, en canvi, Alarte no ha tingut cap inconvenient a erigir-se en defensor de les línies en català, tot manifestant-se el 9 de juny de bracet d'Escola Valenciana i de la resta de formacions progressistes, una fotografia impensable abans dels comicis... Abans que Compromís s'anotara 176.213 vots i que Esquerra Unida en rebera 144.703, dos mossos que han deixat molt prima la collita socialista. Sobretot perquè Alarte, malgrat les picades d'ull als sectors més moderats, no ha seduït cap votant del PP ni un. Fa mil dies que predica pel desert.

Victor Maceda

“Sí que podem baixar més, és clar que podem”

Joan Lerma, l'únic president de la Generalitat Valenciana que ha tingut el PSPV-PSOE, no veu gens clar que el seu partit no puga baixar més avall del 28,75% aconseguit per Jorge Alarte. A més, li retreu que haja “centrat el debat en el tema local” i que haja “prioritzat la presència al territori per damunt del contingut”. I és molt crític amb Compromís: “No és senzill unir un nacionalisme radical amb un esquerranisme que també és radical.”

Ara fa tot just dos anys —després dels últims comicis europeus— ens va dir que no signàveu repetir el 2011 el resultat autonòmic i municipal del 2007, però alhora avisàveu que, si no reduïeu distàncies amb el PP, caldria que el PSPV-PSOE revisara els “plantejaments polítics”.

—Aleshores acabava de començar aquesta crisi econòmica tan brutal, no sabíem ben bé com evolucionaria. Hem d'analitzar les causes del nostre resultat electoral, és clar que sí, però val a dir que la crisi hi ha tingut un pes fonamental.

—Al comitè nacional del PSPV posterior a la derrota del 2009, Jorge Alarte va afirmar que si el seu projecte fracassava “en allò que únicament importa, les eleccions autonòmiques, me n'aniré aquell mateix dia”. El 22 de maig, tot i el desgast del PP, els socialistes encara van perdre més vots que no ells, i quedàreu més avall de la psicològica barrera del 30%, cosa inèdita. Els vostres afiliats i simpatitzants entendran la continuïtat d'Alarte?

—L'elector socialista no es fixa gens en les persones que, en un moment de-

terminat, representen el nostre projecte, sinó que presta atenció al projecte en si. És el projecte, que se sotmet a votació. Per tant, les persones que hi poses al capdavant no resulten tan rellevants. A més, insistesc que les circumstàncies han canviat d'una manera substancial, i no sols aquests dos darrers anys.

—En quin sentit?

—Considere que els nostres problemes provenen de molt abans, del 1992. Quan Barcelona i Sevilla, la segona i la quarta ciutats d'Espanya, acullen els Jocs Olímpics i l'Exposició Universal, naix un sentiment de marginació que els socialistes encara paguem. Una sensació d'abandonament que va anar paral·lela a la recuperació econòmica iniciada el 1995, quan el PP va passar a governar-nos i la desocupació —que havia arribat al 24%— va començar a davallar. Allò va ser una coincidència, però el record històric del PP d'ací és com el del peronisme a l'Argentina, per bé que el desenvolupament econòmic no casava amb l'economia real. En el cas valencià, malgrat haver viscut molt més enllà de les nostres possibilitats, la imatge del PP

PRATS I CAMPS

va lligada a la prosperitat, una prosperitat falsa que ens ha dut a la situació present. És tot això que importa, molt més que no qui és el secretari general del PSPV o del PSOE.

—**Amb tot, el PSOE va guanyar les eleccions de l'any 1993, quan la desocupació era molt elevada, i també les del 2004, al bell mig d'un cicle de bonança. No hi ha cap raó més profunda que explique la situació del PSPV?**

—Què hi ha més profund que una crisi econòmica? Al costat de la crisi, tot és accessori: si ens estructurarem novament en comarques, com fèiem abans, potser millorarem una mica la nostra organització, però això no resultarà decisiu per a l'elector. Dit això, hem comès l'error garrafal en què ja vam caure a les eleccions autonòmiques i municipals del 1995: hem centrat el debat en el món local, explicant els beneficis de tenir un govern socialista als ajuntaments o a la Generalitat, mentre la resta es dedicava a criticar el govern d'Espanya per la situació econòmica i la desocupació. Sota el meu criteri, ens hauria anat més bé de parlar

de l'economia i de l'ocupació, hauríem demostrat que el PP no té cap alternativa i que la nostra prioritat ha estat que patisca el menor nombre de persones possible, gràcies a les polítiques socials i de progrés.

—**1.000 dies després d'haver accedit a la secretaria general, què ha fet millor i què ha fet pitjor, Jorge Alarte?**

—Cal valorar la humilitat amb què ha acceptat els resultats electorals i també ha reconegut les seues errades, una cosa poc usual en política. Ara haurà de posar-hi remei, és clar.

—**I què us ha agradat menys?**

—Pense que ha dedicat molt de temps a visitar els llocs, i menys a la formulació d'un discurs més sòlid. No és tan important ser a tot arreu com el discurs que tens. Ha prioritzat la presència al territori per damunt del contingut.

—**Les visites als pobles i les fotografies amb els cartells del Pla E no aporten vots, doncs.**

—No ho sé. Sense aquestes visites, què hauríem tret? No ho podem saber, però a parer meu importa més el discurs que no el grau de coneixement.

—**El 28,75% és, ara sí, el límit electoral del PSPV-PSOE? Ja no podeu baixar més?**

—Sí que podem baixar més, és clar que podem baixar més.

—**Més encara? Déu ser molt frustrant, per a un partit que sempre s'havia mogut entre el 34% i el 51%...**

—Podem baixar tant com els electors decideixen.

—**Què se n'ha fet, del cinturó roig de València? Vau imaginar mai que Torrent, Paterna, Manises, Paiporta, Alfafar o Aldaia tindrien un dia alcaldes de l'antiga Aliança Popular?**

—Era difícil d'imaginar, certament, i en part ha estat una conseqüència de les nostres polítiques, que han permès que un seguit de gent adquirira un nivell de vida important. Molts s'han resituat electoralment, creuen que ara són rics i no pensen que, amb el seu canvi de vot, poden tornar a ser pobres.

—**De pobres que voten el PP, també n'hi ha, no us penseu.**

—Qui travessa dificultats sap que no tindria moltes coses que ara sí que té: una sanitat que arriba a tothom, una escola

que et dona una certa garantia o, com passa a moltes poblacions de l'Horta, algunes guarderies públiques. Veurem com reaccionen els ciutadans, si aquests alcaldes fan com a València i les privatitzen. Fins que no ho veu a la pràctica, la gent no s'ho creu, es pensa que els èxits aconseguits són producte del pas del temps i no d'unes polítiques concretes. Quan comproven que tornen enrere, probablement canviaran de nou el vot.

—El PSPV va reunir massa poder massa prompte? Aquest és un dels grans handicaps que arrossega el partit?

—No. Els ciutadans ens van votar massivament perquè consolidàrem la democràcia i, a l'àmbit municipal, perquè modernitzàrem els serveis públics i els equipaments urbans, a més de fomentar la participació democràtica. Sort que va ser així; si no, la democràcia no estaria tan consolidada. Sense tot allò, la nostra democràcia seria avui molt més feble.

—Els electors ho recompensen amb menyspreu, però. Fa divuit anys que els socialistes no guanyeu cap comici municipal, autonòmic, estatal o europeu, al conjunt del País Valencià.

—Aleshores hi havia unes circumstàncies específiques que ara no hi són. Som nosaltres, que hem de modificar el programa d'acord amb una situació canviant. No ens serà gaire fàcil, sens dubte. I no sols els socialistes valencians, sinó els europeus en general. Europa, lluny d'esdevenir un element de salvació, sembla una fàbrica de desocupats. Les polítiques austeres no creen ocupació; si de cas, paguen deutes. Sense creixement, però, no hi ha estalvi, i sense això no es poden satisfer els deutes. Europa no ho fa bé perquè no és ben governada, els ciutadans van escollir una opció que ens ha dut a això que tenim ara. Com podem capgirar-ho? La solució no és seure a la plaça i protestar, sinó votar i que canvie la correlació de forces. Cal canviar els criteris tan conservadors de la dreta que governa Europa.

—Els indignats del 15M —que us van escridassar el 9 de juny, a la porta de les Corts— no confien gens ni mica en el PSOE. Sou com el PP, diuen.

—De moment, s'han introduït a la política, ni que siga protestant. Ara caldrà veure com canalitzen aquesta protesta i quines eixides troben per tal de millorar la situació actual. Negar-ho tot no és cap

solució. És una qüestió d'aprenentatge, confie que evolucionen de la manera correcta. Ja em sembla bé que reaccionen, és clar que sí, però que em diguen "corrupte" i "feixista" és una manca d'informació evident.

—Com pot ser que a la ciutat de València el PSPV-PSOE s'haja quedat en el 22% dels vots?

—Perquè no ens vota més gent [riu].

—Compromís hi ha obtingut el 9%.

—Sí, però això no és per sempre. Igual com l'han guanyat, poden perdre'l. Els ciutadans saben que nosaltres som una opció de govern, i ells, una opció de protesta. Fins ara són una opció de protesta, res més. No he percebut que tinguen alternatives, encara que potser poden elaborar-ne. En el nostre cas, som un partit que hem governat i que aspirem a governar. Hem encertat amb el programa? Com és obvi, no: hem plantejat uns temes de què la gent no volia saber res. Veurem quants vots obtenim en eleccions futures. Poden ser menys? Evidentment. Si no l'encertem, encara seran menys. Però si l'encertem, fins i tot podem guanyar, cosa que repercutiria molt positivament en la ciutat.

—Com a progressista i veí de València que sou, Joan Ribó, el candidat de Compromís, no us resultava una opció més suggeridora que Joan Calabuig?

—En absolut. Per al Compromís, el 9% dels vots és un èxit insospitat; per a nosaltres, el 22% és un fracàs rotund. No parlem de la mateixa cosa, no som a la mateixa escala. Ja us ho he dit: ells són una opció de protesta, i nosaltres, de govern. Tots dos podem canviar, això sí: ells, més enllà de la protesta, poden ser capaços d'articular una opció creïble, i nosaltres, podem millorar o empitjorar. Tinc clar que millorarem, però.

—Ribó no fa propostes creïbles?

—No sé cap proposta seua, tret d'anar amb bicicleta. Pot ser un problema meu d'informació, no ho sé...

—Si al 9% de Compromís hi su-

“Els governs de coalició atomitzen el mapa electoral i fan ingovernables els municipis”

mem el 7% d'Esquerra Unida, resulta que el 16% que han obtingut s'apropa molt al vostre 22%. De cada dos vots progressistes, en fidelitzeu poc més d'un, vaja. No és gaire cosa, per a un partit de govern. Heu conclòs que no connecteu prou amb els joves d'esquerres, si més no?

—Ni amb els joves ni amb els grans... Molta gent gran vota el PP per una qüestió de seguretat, perquè és el partit que governa. Hi ha molts joves que no ens voten i que han pogut estudiar gràcies a l'existència, ja fa anys, d'un govern de progrés. El 1995, gràcies a una altra crisi econòmica, Esquerra Unida ja es va endur molts vots nostres. Ara se'ls ha repartits amb Compromís, que no hi té res a veure. De fet, al si de Compromís hi ha visions disperses. Si mai deixen de ser una opció a la contra i passen a ser un partit de govern, veurem si són capaços de conviure. No és senzill d'unir un nacionalisme radical amb un esquerranisme que, si fa no fa, també és radical.

—El nacionalisme del Bloc és radical?

—El d'alguns dels seus membres, sí.

—Però si fins i tot han fet una campanya bilingüe...

—Al Bloc, n'hi ha que parlen valencià i són de dreta, d'altres que són d'esquerres... Al Bloc, hi cap tot. Ara s'identifiquen amb Convergència, ara amb Esquerra Republicana, ara amb l'extrema esquerra... És un partit que costa de situar.

—Amb poc més d'un miler de militants a València (810.000 habitants) i a Alacant (340.000), el PSPV pot arribar al govern? Si hi afegim la divisió interna, el panorama és decoratjador.

—Això de les famílies és una cosa periodística. La premsa en parla de manera despectiva, i no és res més que els interessos dispersos de gent progressista que vol articular un projecte majoritari a la societat...

—...a quins interessos us referiu? Sovint sembla que l'interès siga col·locar-se en bona posició o no perdre la cadira, políticament parlant...

—...És possible que algú tinga aquest interès, que en tot cas és ben respectable, però sobretot em referia als interessos de les classes mitjanes urbanes, als dels petits comerciants, als dels joves... Tots els sectors socials hi són representats, al Partit Socialista. Lligar interessos

diversos amb la finalitat d'obtenir majories de govern no és dolent, sinó ben al contrari, és allò a què ha d'aspirar un partit com el nostre. Aquesta és l'única manera de conformar majories i d'evitar governs de coalició que atomitzen el mapa electoral i fan ingovernables els ajuntaments i els països. Per això és tan important de tenir molts militants. I en el nostre cas, a diferència del PP, els afiliats cotitzen. Se'ls cobra la quota a través del banc, cosa que ens resta militància però que aporta una gran dosi de compromís personal.

—Quan penseu en el PSPV dels anys 70 i 80 i el compareu amb l'actual, no trobeu que aquest resulta molt menys atractiu per als votants nacionalment més conscienciats?

—De votants, en tenim molts. Molts més que no Compromís, per exemple.

—La majoria dels 687.000 votants que us acaben de fer confiança segurament no hi dóna gaire importància, a les qüestions identitàries...

—Però comparteixen el nostre punt de vista sobre això. Es tracta d'un ordre de prioritats, tan sols això.

—El pes del valencianisme al discurs del PSPV del 2011 és homologable al que tenia el 1981 o el 1991?

—Costa de transmetre el teu valencianisme quan no governes. Ara bé, som el partit que va aprovar la llei d'ús i ensenyament, el partit que va implantar l'ensenyament en valencià —una cosa que no havíem somniat— i que l'ha defensat fins a la fi. Som el partit que va impulsar una reforma estatutària que ampliaria les

“Més enllà de la protesta, no conec cap proposta de Ribó, tret d'anar amb bicicleta”

transferències de l'estat i el partit que ha aconseguit un finançament millor. El nostre espectre de reivindicacions, en tot cas, és molt més ample que no el d'unes altres formacions.

—Quin pes ha tingut la corrupció del PP en la tasca opositora del PSPV? Gens, poc, normal, bastant o molt?

—A la corrupció, mai no s'hi dóna prou importància.

—No n'ha parlat prou, el vostre partit?

—I tant que sí. Molt. Sobretot a les sessions de control al president, que s'han centrat de manera gairebé exclusiva en aquest tema.

—Hi ha tingut massa pes, doncs?

—A més de la corrupció, cal parlar de moltes coses, però són qüestions bastant menys mediàtiques. Ja pots repetir-les, que els mitjans de comunicació no se'n faran ressò. Sobre la corrupció, pense que hem dit allò que havíem de dir.

—I el ciutadà mitjà sap què hi ha, rere els vestits de Camps? Han capít el finançament il·legal del PP o les concessions milionàries a la trama?

—Ningú no ho sap ben bé, què és el *cas Gürtel*. Ni el ciutadà mitjà valencià

ni el madrileny. Jo sí que ho sé: és un cas de finançament il·legal del PP, com el *cas Naseiro* i com ja ha passat unes altres vegades que els han enxampat. La culpa recau sobre Camps, que calla mentre a ell el mantenen al càrrec perquè no ho conte tot.

—Un parallamps que genera empatia, a qui la gent vota molt.

—A Espanya hi ha un gran problema: els ciutadans, en veure que passa el temps i que l'acusat no és empresonat ni queda definitivament absolt, pensen que es tracta d'alguna mala jugada. Ja es poden haver fet una idea clara del cas a través de la premsa, que si el jutge no el tanca a la presó, la gent acaba percebent l'acusat com una víctima.

—En cas que Camps siga cridat a judici, ha de dimitir abans de seure a la banqueta?

—No en vull parlar. És una cosa que deteriora l'esfera institucional. Fins que no s'aclaresca, creuré en la presumpció d'innocència.

—Si com a president de la Generalitat hagüereu estat encausat per un cas com el de Camps, hauríeu dimitit de seguida?

—No ho sé. Al meu cap no hi entra la possibilitat de ser encausat per una cosa com aquesta... Potser ho hauria considerat injust i m'hauria volgut defensar.

—Camps —els anys 2003, 2007 i 2011— ha igualat les vostres tres victòries electorals —1983, 1987, 1991— però encara no ha completat les tres legislatures al Consell. Penseu que ho farà?

—No ho sé, no en tinc ni idea. No puc fer prediccions. El PP té un embolic intern molt gran, ha tingut diverses escissions i encara en podria tenir més. La descomposició del PP serà ràpida i greu. Ja han baixat en nombre de vots, per bé que el nostre resultat ha impedit de fer-ho visible.

—Acabem. El proper president socialista de la Generalitat Valenciana no ha nascut, va a primària, a secundària o ja és universitari?

—Confie que ja s'haja llicenciat.

—Ja fa molts anys que té el títol o l'acaba d'obtenir?

—Ja té una experiència...

—És a les llistes de desocupats o treballa, actualment?

—[Riu.] Fa oposició.

Victor Maceda